

تحلیل نقش اعتبارات کشاورزی بر بهره‌وری نظام های بهره‌برداری دهقانی

هانیه پناهی^۱، سمیه رحیمی آراسته^۲، اسدالله بهجوی^۳ و شاپور ظریفیان^۴

^۱ کارشناسی ارشد ترویج و آموزش کشاورزی / دانشگاه تبریز، آکارشناسی ارشد توسعه روستایی / دانشگاه تبریز،

^۳ کارشناسی ارشد مدیریت کشاورزی / دانشگاه تبریز، ^۴ دانشیار گروه ترویج و توسعه روستایی / دانشگاه تبریز،

haniyehmail@yahoo.com

نظام بهره برداری دهقانی یکپاز عناصر ساختار سنتی کشاورزی کشور است. چنین آرایشی از اراضی کشاورزی، تنها متعلق به کشور ایران نیست و امروزه به یکی از موانع اصلی توسعه کشاورزی تبدیل شده است. با این وجود هنوز بهره برداری دهقانی به منظور ایجاد توسعه اجتماعی- اقتصادی از اهمیت زیادی برخوردار است. این نظام بخش وسیعی از اراضی خرد و کم وسعت را تشکیل می دهد و با وجود دارا بودن مسائل و مشکلات فراوان، هنوز بهره برداران دهقانی سهم (حدود ۹۰٪ بهره برداران) و نقش نسبتاً بالایی در تامین معاش روستاییان و اقتصاد روستایی و تولید و توسعه بخش کشاورزی به عهده دارند. اعطای اعتبارات خرد (تأمین مالی خرد) یکی از راهکارهای مناسب برای ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و ویژه فعالیت‌های خوداشتغالی، جهت مقابله با فقر و توانمندسازی افراد در این نظام ها است. هدف این تحقیق تحلیل نقش اعتبارات خرد کشاورزی در میزان بهره وری نظام های بهره برداری دهقانی است. در این مطالعه کتابخانه ای که توصیفی - تحلیلی است، توصیف نظام های بهره برداری دهقانی ایران قبل و بعد اصلاحات ارضی، اهمیت و جایگاه آن و تأثیری که اعتبارات خرد اعطایی، بر کاهش فقر و افزایش درآمد سرانه در این نظام ها داشته بررسی می‌شود. نتایج نشان داد که کشاورزی دهقانی بعنوان یک واقعیت نباید نادیده گرفته شود، زیرا پرورش دهنده بخش عمده ای از نیروی کار کشاورزی و اراضی بزرگتر است و بخش بزرگی از تولیدات کشاورزی رانیز بر عهده دارند. اعتبارات خرد نقش به سزایی در افزایش درآمد اقتصادی نمودن بهره وری کشاورزی دهقانی دارد، به شرط آن که این نوع وام‌ها برای خرید کالاهای مصرفی جریان نیابد و کمترین انحراف را داشته و در جهت اشتغال زایی و کسب درآمد مورد استفاده قرار گیرد.

کلیدواژه ها: اعتبارات خرد، بهره‌برداری دهقانی، بهره‌وری، توانمندسازی